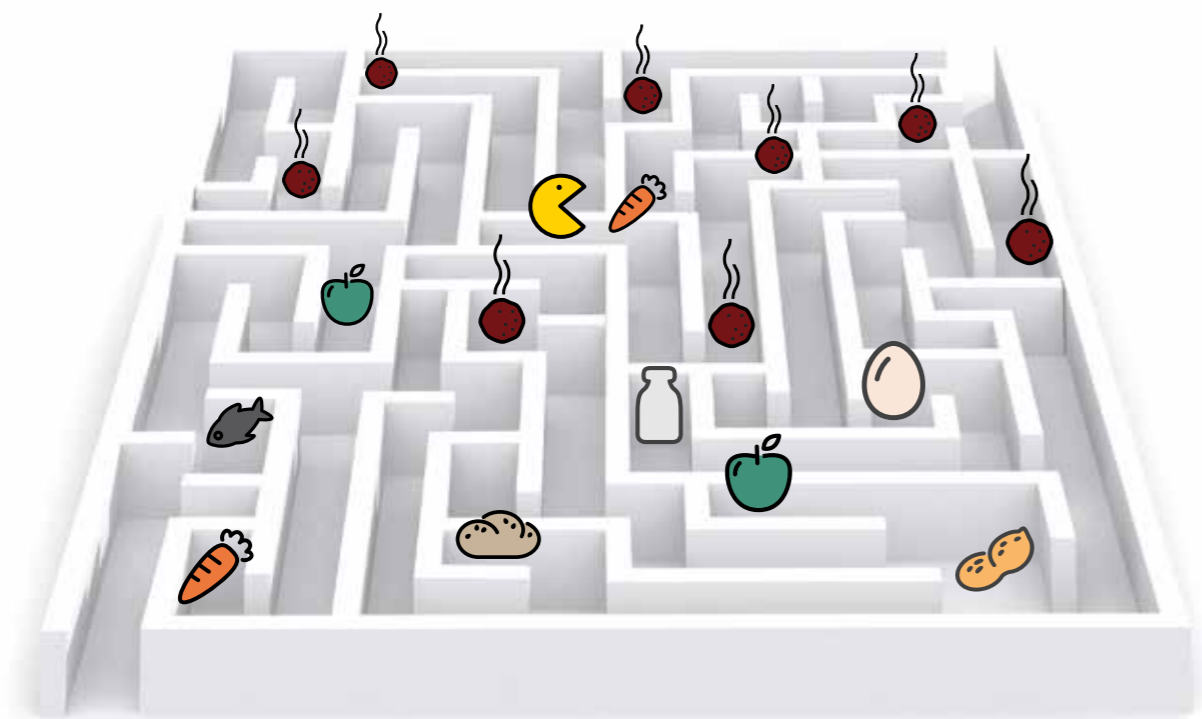

Van broodje bal naar Schijf van Vijf

Een **gezond voedingsaanbod** in ziekenhuizen voor patiënt, personeel en bezoeker is een van de speerpunten in het Nationaal Preventie Akkoord. Alliantie Voeding in de Zorg trekt de kar in de landelijke uitrol.

De doelstellingen in het Nationaal Preventie Akkoord zijn helder: in 2025 is in vijftig procent van de ziekenhuizen het voedingsaanbod gezond, in 2030 in alle ziekenhuizen. Binnen het project 'Goede zorg proef je' werkt de Alliantie Voeding in de Zorg samen met de NVZ aan de realisatie ervan. De Alliantie zet zich al sinds 2007 in voor betere voeding in de zorg. Directeur Menrike Menkveld-Beukers: "We hebben een centrale rol in het aanjagen, initiëren en realiseren van allerlei projecten op dit gebied. Het Preventie Akkoord helpt ons nu het belang van gezonde voeding in de zorg landelijk uit te dragen. Daar zijn we blij mee. Goed eten is enorm belangrijk bij het herstel van patiënten. Daarnaast hebben ziekenhuizen een voorbeeldfunctie in het aanbieden van gezonde voeding voor mensen die er verblijven, werken of op bezoek komen."

UNIEKE MAALTIJDSERVICE

Het project richt zich op een verbeterde maaltijdservice voor patiënten, en op een gezonder aanbod in het personeelsrestaurant en de bezoekershoreca. De Schijf van Vijf is daarbij het uitgangspunt. Bij de uitrol leunt de Alliantie op de ervaring en expertise van Ziekenhuis Gelderse Vallei, dat als 'hét Voedingsziekenhuis' al jaren vooroploopt als het gaat om het integreren van goede voeding in de zorg. In 2012 introduceerde Gelderse Vallei een unieke maaltijdservice waarbij patiënten op een zelfgekozen moment eten kunnen bestellen vanaf een uitgebreide, verantwoorde menukaart. Mirjam van 't Veld, voorzitter van de raad van bestuur: "Door die vrijheid genieten patiënten meer van hun maaltijd en krijgen ze meer voedingsstoffen binnen. We kunnen met ons maaltijdsysteem bovendien gericht sturen op voedingsstoffen die patiënten met een bepaald ziektebeeld nodig hebben en rekening houden met het dieet dat een arts voorschrijft."

BELANGRIJKSTE OBSTAKELS

Het project 'Goede zorg proef je' is inmiddels een eind op weg met een concreet implementatieplan. "Onderzoek toonde in 2016 al aan dat zestig procent van de ziekenhuizen hun maaltijdservice wil vernieuwen", vertelt Van 't Veld. "De behoefte is er dus. Fantastisch dat we nu met subsidie vanuit de overheid ziekenhuizen kunnen helpen dit waar te maken." In oktober kwamen in een eerste expertmeeting 25 experts vanuit ziekenhuizen én andere organisaties, zoals het Voedingscentrum en de Nederlandse Vereniging van Diëtisten, samen om obstakels en oplossingen te bespreken. Menkveld-Beukers noemt de drie belangrijkste obstakels: "Veel ziekenhuizen hebben nauwelijks een visie op voeding; het is geen onderdeel van de strategie en daardoor ontbreekt er bestuurlijk draagvlak. Als tweede zien zorgprofessionals de relevantie onvoldoende. En ten slotte de kosten:

Een gezonder Nederland

Binnen het Nationaal Preventie Akkoord zetten vele partijen samen met het ministerie van VWS in op een gezonder Nederland. Het akkoord richt zich in de kern op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik, de grootste veroorzakers van ziektelast in Nederland. In het project 'Goede zorg proef je', onderdeel van de thematafel overgewicht, ligt de focus ook op het geven van voedingsadvies bij overgewicht en chronische ziekten. Tevens is een project gestart over de inzet van voedingskennis in opleidingen van zorgprofessionals.

verandering kost geld. Onduidelijkheid over de opbrengsten, die misschien vooral buiten het ziekenhuis liggen, weerhoudt hen ervan om door te pakken."

BOTTOM-UP AAN DE SLAG

De eerste twee obstakels hebben veel te maken met bewustwording en daarom zet de Alliantie in eerste instantie daar vooral op in. Menkveld-Beukers: "We organiseren seminars waarin we ziekenhuisbesturen en zorgprofessionals meenemen in het belang van gezonde voeding in de zorg. We delen er kennis, best practices en ervaringen van ziekenhuizen die al drempels overwonnen hebben." Het project moedigt aan om vanuit een multidisciplinair team met het thema aan de slag te gaan. Dat kan ook bottom-up. "Een stuurgroep van bijvoorbeeld een diëtist, arts, verpleegkundige en de facilitaire dienst kunnen samen een visie ontwikkelen. We bieden handvatten om tot die visie te komen, met kant-en-klare bouwstenen op het vlak van onderbouwing, referenties en voorbeelden."

En het kostenobstakel? "We gaan nu eerst in kaart brengen hoe het kostenplaatje er precies uitziet, en op welke verschillende manieren kosten kunnen worden ondergebracht. Want als gezonde voeding bijdraagt aan een sneller herstel of zelfs preventie, waar hoort het dan thuis?" Van 't Veld weet dat de kosten deels terug te verdienen zijn. "Met een gericht maaltijdsysteem voorkom je veel voedselverspilling, bij ons tot wel vijftig procent."

Doet jouw ziekenhuis mee?

Alliantie Voeding in de Zorg organiseert onder andere seminars over goede voeding in de zorg. Mail bij interesse info@alliantievoeding.nl of ga naar alliantievoeding.nl/nl/agenda voor meer informatie.